Polska na czasie

STOWARZYSZENIE PORADNIA POLONIJNA

Zaloguj się do Polski

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Polska w sieci. Szukam, sprawdzam, wybieram!

Dzieci w wieku 6-10 lat • 60 minut

Autorka: Anna Szkotak

Opracowanie graficzne: Monika Lewandowska

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

WPROWADZENIE

Dlaczego warto poruszyć ten temat?

Dla dzieci wychowujących się poza Polską internet jest częścią codzienności. Oglądają filmy, grają w gry, korzystają z aplikacji i rozmawiają z bliskimi. Coraz częściej trafiają też na treści tworzone przez sztuczną inteligencję. W sieci mogą poznawać współczesną Polskę, jej język i kulturę, odkrywać ciekawe miejsca i dowiadywać się, jak żyją ich rówieśnicy.

Dziecko mieszkające w Chicago, Toronto czy Nowym Jorku może w kilka chwil zobaczyć dzisiejszą Warszawę, posłuchać polskiej piosenki, obejrzeć eksperyment naukowy albo odkryć nieznane dotąd miejsce. Kiedy samo wybiera to, co je ciekawi, łatwiej mu budować osobistą więź z Polską.

Sama umiejętność obsługi urządzeń nie wystarcza. Informacja znaleziona w internecie może być nieprawdziwa, a zdjęcie może przedstawiać coś, co nigdy się nie wydarzyło. Również odpowiedzi sztucznej inteligencji bywają błędne, choć brzmią przekonująco.

Dlatego dzieci potrzebują okazji do zadawania pytań, porównywania informacji, rozpoznawania źródeł i podejmowania decyzji. Edukacja cyfrowa obejmuje zarówno rozmowę o zagrożeniach, jak i odkrywanie tego, w czym technologia może pomóc: w poznawaniu świata, uczeniu się, tworzeniu i porozumiewaniu się z innymi.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

SCENARIUSZ DLA NAUCZYCIELA

Misja i cele zajęć

W scenariuszu „Polska w sieci. Szukam, sprawdzam, wybieram!" dzieci wcielają się w odkrywców. Szukają ciekawostek o współczesnej Polsce, przyglądają się przykładowym informacjom z internetu, poznają możliwości i ograniczenia sztucznej inteligencji, a na koniec wspólnie przygotowują cyfrową pocztówkę z Polski.

Podczas zajęć dzieci zadają pytania, podejmują decyzje, uzasadniają swoje wybory i tworzą własne wypowiedzi po polsku. Uczą się korzystać ze sztucznej inteligencji jako źródła inspiracji, a odpowiedzi sprawdzać i oceniać samodzielnie.

Dzieci dwujęzyczne mogą szukać informacji, porównywać znaczenia i układać pytania zarówno po polsku, jak i w języku kraju zamieszkania. Znajomość obu języków pomaga im się uczyć.

Myśl przewodnia

Internet pomaga nam odkrywać Polskę. To my decydujemy, czego szukamy, czemu ufamy i jak wykorzystujemy znalezione informacje.

Po zakończeniu zajęć dziecko:

- rozpoznaje, że w internecie można szukać informacji, porozumiewać się, uczyć i bawić.
- zna przykłady wykorzystania technologii do poznawania współczesnej Polski.
- układa proste pytania i hasła wyszukiwania po polsku.
- rozumie, że informacje znalezione w internecie mogą być niewiarygodne.
- wie, jak sprawdzić informację: ustalić jej źródło, porównać ją z innym wiarygodnym źródłem lub poprosić o pomoc zaufanego dorosłego.
- wie, że sztuczna inteligencja może tworzyć teksty i obrazy, odpowiadać na pytania, a także popełniać błędy.
- zadaje pytania, uzasadnia opinie, opisuje obrazy i formułuje krótkie wypowiedzi.
- współpracuje z innymi i podejmuje decyzje.
- korzysta z języka polskiego, żeby samodzielnie poznawać świat.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

JĘZYK ZAJĘĆ

Słownictwo i struktury językowe

Słownictwo	Przykładowe zwroty
internet, strona internetowa, wyszukiwarka, aplikacja	Chcę znaleźć informacje o...
wiadomość, zdjęcie, film, źródło, autor	Gdzie można to sprawdzić?
prawda, fałsz, fakt, opinia, pomyłka	Myślę, że to prawda, ponieważ...
sztuczna inteligencja, AI, pytanie, odpowiedź	Czy sztuczna inteligencja może się pomylić?
szukać, sprawdzać, porównywać, wybierać	Sprawdźmy to w innym miejscu.
bezpieczny, wiarygodny, prawdziwy, wymyślony	Nie mam pewności. Sprawdźmy to.
miasto, nauka, technologia, kultura, ciekawostka	W Polsce można zobaczyć...

Dostosuj wypowiedź do dziecka

Dostosuj długość wypowiedzi do możliwości dzieci. Mogą odpowiadać pojedynczym słowem, układać proste zdania albo szerzej uzasadniać swoje zdanie. Pomocne będą ilustracje, przykłady i gotowe początki zdań.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ORGANIZACJA

Przygotuj zajęcia

60 minut • Możliwość podziału na dwa spotkania

Przygotuj wydrukowane karty z zadaniami, ilustracje przedstawiające współczesną Polskę i trzy karty sygnalizacyjne: zieloną, żółtą oraz czerwoną. Przydadzą się też arkusze papieru, kredki i karty z przykładowymi informacjami z internetu.

W części poświęconej sztucznej inteligencji możesz wykorzystać komputer z projektorem. Wybrane narzędzie obsługuje nauczyciel. Wszystkie ćwiczenia można również przeprowadzić bez dostępu do internetu.

Przed lekcją wybierz bezpieczne materiały źródłowe do pracy z dziećmi. Nie kieruj dzieci do samodzielnego przeszukiwania nieznanych stron ani do zakładania kont w aplikacjach.

Plan spotkania

1. Wiadomość od Poli	**5 min**
2. Szukamy tematów o Polsce	**8 min**
3. Oceniamy informacje	**10 min**
4. Poznajemy sztuczną inteligencję	**12 min**
5. Tworzymy pocztówkę	**15 min**
6. Podsumowujemy wyprawę	**5 min**

Pozostałe 5 minut

Sześć etapów zajmuje łącznie 55 minut. Pozostałe 5 minut przeznacz na rozdanie materiałów i przejścia między zadaniami. Spis załączników znajdziesz na stronie 16.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 1

Wiadomość od Poli. Potrzebujemy cyfrowych odkrywców!

5 minut • Motywacja, rozumienie ze słuchu i zaangażowanie

Pokaż dzieciom ilustrację dziewczynki z laptopem. Ma na imię Pola, mieszka w Polsce i przygotowuje internetową wystawę „Polska, którą warto poznać".

Pola chce pokazać dzieciom z różnych krajów, jak wygląda współczesna Polska. Potrzebuje pomocy w wyborze ciekawych i prawdziwych informacji.

List do przeczytania

Odczytaj wiadomość od Poli z załącznika nr 1 (strona 17).

Po przeczytaniu wiadomości zapytaj, co zaskoczyło Polę i dlaczego miała wątpliwości.

Zachęć dzieci do podzielenia się doświadczeniami. Czy zdarzyło im się zobaczyć w internecie coś niezwykłego? Czy wszystko, co widzą na ekranie, musi być prawdziwe?

Zapowiedz kolejne misje. W czasie wyprawy dzieci będą ćwiczyć trzy umiejętności: szukanie, sprawdzanie i wybieranie informacji.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez **Instytut Rozwoju Języka Polskiego** ze środków budżetu państwa

KROK 2 • MISJA PIERWSZA

Co można znaleźć w polskim internecie?

8 minut • Słownictwo i kategoryzacja • Załącznik nr 2, strony 18 i 19

Rozłóż przed dziećmi ilustracje. Mogą przedstawiać współczesne polskie miasta, parki i góry, zwierzęta, wydarzenia sportowe, centra nauki, wynalazki, książki i filmy dla dzieci.

Zaproponuj zabawę w wyobraźni: dzieci mają specjalną wyszukiwarkę, dzięki której mogą poznawać Polskę bez wychodzenia z klasy.

Każde dziecko wybiera ilustrację, która je zaciekawiła, i układa pytanie, jakie mogłoby wpisać do wyszukiwarki.

Przykładowe pytania

- Jakie dzikie zwierzęta żyją w Polsce?
- Co można zobaczyć w Warszawie?
- Jakie są najciekawsze polskie wynalazki?
- Jakie sporty lubią dzieci w Polsce?
- Czy w Polsce można zobaczyć prawdziwego żubra?
- Jak wyglądają nowoczesne place zabaw w Polsce?

Młodszym dzieciom zaproponuj krótkie hasła, np. „żubry w Polsce”, „polskie góry” lub „ciekawe miejsca w Krakowie”.

Porozmawiajcie o różnicy między przypadkowym przeglądaniem stron a szukaniem odpowiedzi na konkretne pytanie.

Powiedz dzieciom

„Kiedy wiemy, czego chcemy się dowiedzieć, łatwiej znaleźć coś ciekawego. Internet może być wielką biblioteką, ale musimy wiedzieć, jakich informacji szukamy”.

Na koniec poproś dzieci, aby opowiedziały, czego chciałyby się dowiedzieć o Polsce. Każde z nich może mieć inne zainteresowania i rozwijać je także po polsku.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 3 • MISJA DRUGA

Prawda, fałsz czy trzeba sprawdzić?

10 minut • Krytyczne myślenie, uzasadnianie i sprawdzanie informacji

Przygotuj trzy karty sygnalizacyjne: „To prawda”, „Sprawdźmy!” i „To nieprawda”. Znajdziesz je w załączniku nr 3 na stronie 20, a zdania do odczytania na stronie 21.

Wyjaśnij, że informacje znalezione w internecie mogą być prawdziwe lub niezgodne z rzeczywistością. Czasem po prostu za mało wiemy, żeby od razu rozstrzygnąć, czy dane zdanie jest prawdziwe.

Czytaj po jednym zdaniu. Po każdym dzieci wybierają jedną z trzech kart sygnalizacyjnych i wyjaśniają, dlaczego tak zdecydowały.

Zatrzymajcie się przy odpowiedzi „Sprawdźmy!”. Kiedy czegoś nie wiemy, możemy o tym powiedzieć i poszukać wskazówki, zamiast zgadywać.

Ustalcie wspólnie trzy pytania, które warto sobie zadać, kiedy trafiamy w internecie na nową informację.

Trzy pytania o informację

Kto to napisał? Skąd to wiadomo? Gdzie jeszcze możemy to sprawdzić?

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 4 • MISJA TRZECIA

Poznajemy sztuczną inteligencję!

12 minut łącznie ze stroną 10 • Rozumienie AI i krytyczne myślenie

Przypomnij, że Pola zadawała pytania programowi wykorzystującemu sztuczną inteligencję. Jedna z jego odpowiedzi okazała się błędna.

Zapytaj dzieci, czy słyszały określenie „sztuczna inteligencja” lub skrót „AI”. Z czym im się kojarzą?

Wyjaśnij dzieciom

„Sztuczna inteligencja to technologia, dzięki której program komputerowy może wykonywać różne zadania. Potrafi na przykład odpowiadać na pytania, pomagać w pisaniu tekstów, rozpoznawać obrazy i tworzyć ilustracje. Nie jest człowiekiem i nie wie wszystkiego. Czasem podaje odpowiedź, która brzmi przekonująco, ale zawiera błąd”.

AI mówi, my sprawdzamy

Pokaż dzieciom trzy przykładowe odpowiedzi programu na pytania o Polskę. Zadaniem grupy jest ocena, czy każdej z tych odpowiedzi można zaufać.

Wydrukuj trzy karty z odpowiedziami przedstawionymi na ekranach komputera. Są to przykłady wymyślone na potrzeby ćwiczenia.

Karty z pytaniami, przykładowymi odpowiedziami i zadaniami znajdziesz w załączniku nr 4 na stronie 23.

Omówcie każdy przykład. Program może podać prawidłową odpowiedź, ale może też błędnie połączyć różne informacje albo opisać coś, co nie istnieje.

Wyjaśnij, że takie pomyłki nazywa się czasem halucynacjami AI.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 4 • MAŁY EKSPERYMENT

Jak zadawać pytania?

Dalsza część misji trzeciej

Przedstaw dzieciom dwa polecenia skierowane do sztucznej inteligencji.

Polecenie pierwsze

„Opowiedz mi o Polsce”.

Polecenie drugie

„Podaj trzy ciekawostki o zwierzętach żyjących w polskich lasach. Napisz je prostym językiem dla ośmioletniego dziecka”.

Zapytaj, które polecenie dokładniej wyjaśnia, czego chcemy się dowiedzieć.

Następnie wspólnie porozmawiajcie o tym, dlaczego warto formułować pytania w sposób jasny i konkretny.

Jeśli masz odpowiednie narzędzie, możesz pokazać na ekranie przykładową rozmowę z AI. Wcześniej sprawdź odpowiedź. Korzystaj z konta osoby dorosłej zgodnie z regulaminem narzędzia. Nie wprowadzaj danych osobowych ani zdjęć dzieci.

Przypomnij, że odpowiedzi można też szukać w książkach, w rozmowie z innymi ludźmi i w innych wiarygodnych źródłach.

Wspólna zasada do zapisania na tablicy

„AI może mi pomagać, ale nie myśli i nie sprawdza za mnie”.

Zachęć dzieci, aby powiedziały własnymi słowami, co oznacza ta zasada.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 5 • MISJA CZWARTA

Tworzymy cyfrową pocztówkę z Polski

15 minut • Wypowiedź, współpraca i poznawanie innych kultur

Przypomnij dzieciom, że Pola przygotowuje wystawę o współczesnej Polsce i liczy na ich pomoc.

Podziel dzieci na małe zespoły. Każdy zespół wybiera temat, który chciałby przedstawić rówieśnikom mieszkającym poza Polską.

Mogą to być ciekawe miejsca, polskie zwierzęta, współczesne miasta, nauka, sport, przyroda lub codzienne życie dzieci w Polsce.

Zadaniem zespołu jest stworzenie pocztówki z ilustracją i trzema krótkimi informacjami o wybranym temacie.

Przed rozpoczęciem pracy zapytaj dzieci, co już wiedzą, czego chcą się dowiedzieć i gdzie mogą to sprawdzić.

Jeśli w sali jest komputer, sprawdźcie razem ciekawostki na przygotowanych wcześniej stronach. W wersji bez internetu skorzystajcie z materiałów źródłowych wybranych przez nauczyciela.

Załącznik nr 5

Na stronie 24 jest przykładowa pocztówka o żubrze, a na stronie 25 szablon do wypełnienia przez dzieci.

Zachęć dzieci, by na końcu pocztówki zadały pytanie odbiorcom z innego kraju. Dzięki temu ich praca stanie się zaproszeniem do rozmowy.

Każdy zespół przedstawia swoją pocztówkę. Dzieci opowiadają, dlaczego wybrały ten temat, czego się dowiedziały i które informacje sprawdziły.

Zaproponuj, aby gotowe pocztówki znalazły się na klasowej wystawie pod tytułem „Polska w sieci oczami dzieci”.

Wystawa prac

Jeśli szkoła planuje publikację prac w internecie, zadbaj o zgodę rodziców lub opiekunów i ochronę danych dzieci. Wystawa może też mieć wyłącznie formę papierową.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 6 • MISJA PIĄTA

Trzy zasady cyfrowego odkrywcy

5 minut • Utrwalanie wiedzy, higiena cyfrowa, refleksja

Zaproś dzieci do wspólnego podsumowania wyprawy.

- Czego dowiedzieliśmy się o internecie?
- Czy wszystko, co znajdziemy w sieci, jest prawdziwe?
- W czym może nam pomóc sztuczna inteligencja?
- Co możemy zrobić, kiedy czegoś nie jesteśmy pewni?

Pokaż trzy hasła: „Szukam”, „Sprawdzam”, „Wybieram”. Skorzystaj z plakatu w załączniku nr 6 na stronie 26. Omówcie, co znaczy każde z nich.

Powtórzcie razem

„Szukam. Sprawdzam. Wybieram. Klikam z głową!”

Podziękuj dzieciom za pomoc Poli. Znalazły informacje o Polsce i zastanowiły się, skąd wiadomo, że można im zaufać.

Na zakończenie możesz wręczyć uczestnikom dyplomy z załącznika nr 7 (strona 27).

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

PROPOZYCJA DZIAŁANIA RODZINNEGO

Rodzinny detektyw internetu

Zaproponuj rodzinom wspólne wykonanie krótkiego zadania.

Dziecko wybiera ciekawostkę o Polsce, którą chciałoby sprawdzić. Tematem mogą być zwierzęta, sport, przyroda, współczesne miasta, wynalazki lub coś innego, co je interesuje.

Wspólnie z rodzicem szuka informacji, a potem porównuje ją z tym, co podaje inne wiarygodne źródło. Następnie opowiada po polsku, czego się dowiedziało.

Pytania do rozmowy

W rozmowie mogą pomóc pytania: „Co cię zaciekawiło w tym temacie?”, „Co najbardziej cię zaskoczyło?” i „Skąd wiemy, że ta informacja jest prawdziwa?”.

Chętne rodziny mogą zadać to samo pytanie sztucznej inteligencji i porównać jej odpowiedź ze znalezionymi wcześniej informacjami. Narzędzie obsługuje osoba dorosła.

W tym zadaniu liczą się wspólne odkrycia i rozmowa. Wystarczy krótka chwila przed ekranem, żeby znaleźć temat do dalszej rozmowy po polsku.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

DLA NAUCZYCIELA

Wskazówki metodyczne

Scenariusz łączy naukę języka z edukacją medialną, cyfrową i międzykulturową. Dzieci same formułują pytania, poszukują odpowiedzi i sprawdzają informacje.

Różny poziom znajomości polskiego

Dzieci w wieku 6-10 lat różnią się znajomością polszczyzny oraz umiejętnością czytania i pisania. Dostosuj zadania do grupy. Młodsze dzieci mogą oprzeć się na obrazkach i odpowiadać ustnie. Starsze mogą czytać krótkie teksty, zapisywać pytania i uzasadniać swoje wybory.

Jak reagować na wątpliwości?

Traktuj pomyłkę jako naturalną część uczenia się. Daj dzieciom czas, żeby zauważyły, co budzi ich wątpliwości, zadały pytania i poszukały wyjaśnienia. Nie muszą od razu rozpoznawać każdej fałszywej informacji.

Jak mówić o technologii?

Mówiąc o AI, pokazuj konkretne zastosowania i ograniczenia programu. Może on układać odpowiedzi przypominające ludzką rozmowę. Unikaj jednak przedstawiania go jako przyjaciela dziecka, zastępcy nauczyciela czy kogoś, kto rozumie uczucia rozmówcy.

Pokaz pod opieką dorosłego

Dzieci nie muszą zakładać kont ani udostępniać danych osobowych. Nie prosimy ich o samodzielne rozmowy z chatbotami. Każdy pokaz narzędzia prowadzi nauczyciel.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

PO SPOTKANIU

Ewaluacja i wartość zajęć

Obserwuj dzieci podczas zadań. Zwróć uwagę, czy dziecko potrafi ułożyć pytanie na wybrany temat, zauważyć potrzebę sprawdzenia niepewnej informacji, podać przykład zastosowania sztucznej inteligencji i wyjaśnić, dlaczego nie każdej odpowiedzi z internetu można zaufać.

Zauważaj też sytuacje, w których dziecko chętnie posługuje się polskim: zadaje pytanie, rozmawia w grupie, przedstawia pocztówkę lub dzieli się odkryciem.

W ocenie uwzględnij zaangażowanie, samodzielność, współpracę i sposób sprawdzania informacji, obok poprawności językowej.

W projekcie „Polska na czasie”

Internet może łączyć dzieci polonijne ze współczesną Polską, jej językiem, kulturą i osiągnięciami.

Dzieci poznają podstawy edukacji medialnej i sztucznej inteligencji. Ćwiczą umiejętności potrzebne do bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z technologii.

Podczas wspólnych zadań dzieci posługują się polszczyzną, żeby coś odkryć, porozumieć się i współpracować. W ten sposób materiał realizuje założenia podejścia działaniowo-zadaniowego.

Znajomość języka polskiego otwiera dostęp do kolejnych źródeł wiedzy i doświadczeń. Świadome korzystanie z technologii pomaga dzieciom budować osobistą więź z Polską.

Scenariusz uzupełnia materiał dla dzieci w wieku 3-6 lat „Halo, Polsko! Jesteśmy w kontakcie!”. Młodsze dzieci odkrywają rolę technologii w podtrzymywaniu relacji. Starsze uczą się wyszukiwać, oceniać i wybierać informacje, również te generowane przez sztuczną inteligencję.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

MATERIAŁY DO ZAJĘĆ

Załączniki do wydruku

Wydrukuj wybrane strony w formacie A4. Karty obrazkowe, sygnalizacyjne i karty z informacjami można wyciąć wzdłuż cienkich linii.

1. **Wiadomość od Poli** str. 17
List do odczytania na początku zajęć.

2. **Polska w internecie** str. 18, 19
Osiem kart obrazkowych do układania pytań.

3. **Prawda, fałsz czy sprawdźmy?** str. 20, 21, 22
Trzy sygnały, sześć kart z informacjami i notatki dla nauczyciela.

4. **AI mówi, my sprawdzamy** str. 23
Trzy karty z przykładowymi odpowiedziami programu.

5. **Cyfrowa pocztówka** str. 24, 25
Przykład pocztówki o żubrze i szablon do pracy w zespole.

6. **Trzy zasady odkrywcy** str. 26
Plakat z trzema zasadami do wspólnego podsumowania.

7. **Dyplom odkrywcy** str. 27
Dyplom imienny do wydrukowania dla każdego uczestnika.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 1 • LIST

Wiadomość od Poli

Cześć, Odkrywcy!

Mam na imię Pola i mieszkam w Polsce. Bardzo lubię poznawać nowe miejsca, oglądać ciekawe filmy i dowiadywać się, jak działają różne rzeczy.

Wpadłam ostatnio na pomysł, żeby przygotować internetową wystawę o współczesnej Polsce dla dzieci, które mieszkają w innych krajach.

Zaczęłam szukać ciekawostek w internecie i... trochę się zdziwiłam!

Na jednej stronie przeczytałam, że w Polsce można spotkać żubry. Na innej zobaczyłam zdjęcie smoka spacerującego po Krakowie. A pewna aplikacja odpowiedziała mi, że w Polsce wszystkie dzieci codziennie jedzą pierogi!

Nie wiem już, w co wierzyć!

Czy pomożecie mi sprawdzić, które informacje są prawdziwe, a które ktoś wymyślił?

Przy okazji pokażę wam coś jeszcze. Poznacie sztuczną inteligencję, która potrafi odpowiadać na pytania, ale czasem się myli!

Jeśli wykonacie wszystkie zadania, zostaniecie Odkrywcami Polski w Sieci!

Gotowi?

Pola

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 2 • KARTY OBRAZKOWE

Polska w internecie

Wybierz obrazek, który cię ciekawi. Jakie pytanie możesz o nim zadać?

Współczesne miasto

Polskie zwierzęta

Góry i przyroda

Sport i zabawa

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 2 • KARTY OBRAZKOWE

Polska w internecie

Wybierz obrazek, który cię ciekawi. Jakie pytanie możesz o nim zadać?

Centrum nauki

Technologia i wynalazki

Książki dla dzieci

Film i kino

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 3 • DO WYCIĘCIA

Trzy karty sygnalizacyjne

Wybierz kartę po wysłuchaniu zdania. Powiedz, dlaczego tak uważasz.

To prawda

Sprawdźmy!

To nieprawda

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTY Z INFORMACJAMI

Prawda, fałsz czy sprawdźmy?

Każda karta zawiera zdanie do sprawdzenia. Posłuchaj i wybierz sygnał.

ZDANIE 1

W Polsce żyją żubry.

ZDANIE 2

Wszystkie dzieci w Polsce codziennie jedzą pierogi.

ZDANIE 3

Wawel znajduje się w Krakowie.

ZDANIE 4

Wieża Eiffla znajduje się w Krakowie.

ZDANIE 5

W sobotę wstęp do centrum nauki jest bezpłatny.

ZDANIE 6

Dziś w lesie niedaleko miasta zauważono żubra.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 3 • NOTATKI DLA NAUCZYCIELA

Jak omówić odpowiedzi?

Pierwsze zdanie pochodzi z materiału autorki. Karty 2-6 uzupełniają zestaw opisany w scenariuszu. Dwa ostatnie zdania są przykładami do ćwiczenia, a nie zapowiedzią prawdziwych wydarzeń.

1. Żubry

To prawda. Informację o żubrach w Polsce można potwierdzić w materiałach Białowieskiego Parku Narodowego.

2. Pierogi

To nieprawda. Jednego zwyczaju nie można przypisać wszystkim dzieciom ani każdemu dniowi.

3. Wawel

To prawda. Odszukajcie Wawel na mapie Krakowa lub w materiałach muzeum.

4. Wieża Eiffla

To nieprawda. Na mapie Europy odszukajcie Paryż i Kraków. Wieża Eiffla stoi w Paryżu.

5. Bezpłatny wstęp

Sprawdźmy! O które centrum nauki i którą sobotę chodzi? Poszukajcie aktualnej informacji opublikowanej przez tę instytucję.

6. Obserwacja żubra

Sprawdźmy! Brakuje miejsca, daty i źródła wiadomości. Wiedza o tym, że w Polsce żyją żubry, nie potwierdza tej konkretnej obserwacji.

Do rozmowy o odpowiedziach AI (strona 23)

Liczbę mieszkańców miast można porównać w danych Głównego Urzędu Statystycznego. W drugiej odpowiedzi wątpliwość budzą kangury, a w trzeciej błędnie umieszczono wieżę Eiffla w Krakowie.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 4 • TRZY KARTY DO WYCIĘCIA

AI mówi, my sprawdzamy

Wymyślone przykłady do wspólnej oceny. Przeczytaj pytanie, odpowiedź i zadanie.

EKRAN 1 • PYTANIE

„Które miasto w Polsce ma najwięcej mieszkańców?”

PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ

„Największym miastem w Polsce pod względem liczby mieszkańców jest Warszawa”.

Zadanie: ustalcie, gdzie można to potwierdzić.

EKRAN 2 • PYTANIE

„Jakie zwierzęta można spotkać w polskich lasach?”

PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ

„W polskich lasach żyją sarny, dziki, jelenie i kangury”.

Zadanie: znajdźcie informację, która budzi wątpliwości.

EKRAN 3 • PYTANIE

„Co warto zobaczyć w Krakowie?”

PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ

„W Krakowie warto zobaczyć Wawel, Rynek Główny i wieżę Eiffla”.

Zadanie: które miejsce nie pasuje do odpowiedzi i dlaczego?

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 5 • PRZYKŁADOWA POCZTÓWKA

Poznaj polskiego żubra!

1. Żubr jest największym dziko żyjącym ssakiem lądowym w Europie.
2. W Polsce żubry można spotkać między innymi w Puszczy Białowieskiej.
3. Żubr żywi się roślinami.

Pytanie do odbiorców pocztówki

Czy w kraju, w którym mieszkasz, występuje podobne duże zwierzę?

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 5 • SZABLON DO WYPEŁNIENIA

Nasza pocztówka z Polski

Narysujcie ilustrację, zapiszcie trzy sprawdzone informacje i dodajcie pytanie do odbiorców.

Temat: _____

Miejsce na ilustrację

Informacja 1

_____

_____

Informacja 2

_____

_____

Informacja 3

_____

_____

Pytanie do odbiorców

_____

_____

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 6 • PLAKAT

Trzy zasady odkrywcy

1 SZUKAM

Wiem, czego chcę się dowiedzieć, i z pomocą dorosłego wybieram odpowiednie źródła.

2 SPRAWDZAM

Zanim uwierzę w to, co czytam, widzę lub słyszę, sprawdzam, skąd pochodzi ta informacja. Dotyczy to także odpowiedzi AI.

3 WYBIERAM

Korzystam z technologii tak, żeby poznawać świat, rozwijać swoje zainteresowania i dbać o relacje z innymi.

**„Szukam. Sprawdzam. Wybieram.
Klikam z głową!”**

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Polska na czasie

Zaloguj się do Polski

STOWARZYSZENIE PORADNIA POLONIJNA

ZAŁĄCZNIK NR 7

Dyplom

Odkrywca Polski w Sieci

otrzymuje

_____

Imię i nazwisko

za udział w cyfrowej wyprawie po Polsce,
zadawanie pytań, sprawdzanie informacji i dzielenie się odkryciami.

_____ _____

Data Podpis nauczyciela

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa